

[Ulrich.]

Forslag, dette Udvalg, der i sin Tid blev født i Dølgemaal, og hvis Gerninger ogsaa har været præget deraf lige siden. Under de Forhandlinger, som nu kommer om disse Lovforslag, vil det jo vise sig, om Ministeren er villig til at skaffe den Forretningsgang og den Aabenhed i hele Jordlovsudvalgets Virksomhed, som efter min Mening er ikke alene paakrævet, men i højeste Grad tiltrængt.

Det er udmærket, at Staten vil skabe en Institution, som paa dens Vegne skal udføre et eller andet Arbejde, men naar man gør dette, maa man skabe denne Institution paa en saadan Maade, at der ogsaa er Sikkerhed eller i alt Fald Sandsynlighed for, at den Gerning, den skal øve, lader sig udføre paa en saadan Maade, at den bliver til Gavn for Samfundet. Naar man saa har skabt en saadan Statsinstitution, en saa omfattende Institution, som Jordlovsudvalget i Virkeligheden er, saaledes som det nu er skabt administrativt, og saaledes som den højtærede Minister nu foreslaar at skabe det ad lovmæssig Vej, maa man ogsaa tage et vist Hensyn til en saadan Institution og ikke ved visse Lejligheder gaa ganske udenom denne af Staten selv skabte Institution, naar Staten skal tage Stilling til et Spørgsmaal, som i overvejende Grad berører denne Institution.

Jeg minder her om, at man i Fjor stod overfor det Spørgsmaal, at Staten skulde købe et samlet Gods, nemlig Boller, og her var der da Tale om, at Staten skulde købe Skovarealet, og saa skulde Jordlovsudvalget tage sig af Udstykningen af Jorden.

Paa hvilken Maade skete nu dette? Det skete paa den Maade, at den danske Overrigsdag, Finansudvalget, vedtog at købe dette Gods for Skovenes Vedkommende uden at spørge Statens Jordlovsudvalg som saadant herom. Jeg er ikke i Tvivl om, at man har henvendt sig til Formanden for Statens Jordlovsudvalg om dette Spørgsmaal, og at han har anbefalet, at et saadant Køb fandt Sted, men Udvalget som saadant spurgte man først Dagen efter, at Overrigsdagen havde vedtaget at købe Boller Gods. Og hvad sagde saa dette Udvalg? Det vedtog enstemmigt, at Staten skulde give 100 000 Kr. mere for Skovene, end Overrigsdagen var gaaet ind paa at give.

Jeg synes, dette beviser, at det havde været ganske naturligt og rimeligt, om man fra Statens Side, fra Overrigsdagens Side, havde afventet en Erklæring fra Statens

Jordlovsudvalg om det betimelige i denne Handels Afslutning. Den Afgørelse, der der blev truffet, bevirkede altsaa, at Jordfonden mistede en hel Del Penge. Købet af dette Gods bevirkede, at der kom et direkte Tab, som Statens Jordfond maatte bære. Det forekommer mig, at Rigsdagen her har foretaget en Handling, et Jageri, et Jaskeri, som den ikke kan være bekendt, og som Rigsdagen efter min Mening skal holde sig fra.

Det varer antagelig ikke ret længe, før en lignende Sag dukker op, at Staten skal købe et større Gods, hvoraf Staten skal have Skovene og Statens Jordlovsudvalg skal udstykke Jorden. Jeg advarer paa Forhaand Rigsdagen imod dette Foretagende. De store Skovarealer, som der her er Tale om at købe, er ansat til en Ejendomsskyldværdi, som ligger betydelig over den reelle Værdi, i alle Tilfælde for Skovenes Vedkommende langt over deres Værdi. Det samlede Gods er oprindelig tilbudt Statens Jordlovsudvalg for Ejendomsskyldværdien, senere er det tilbudt til Ejendomsskyldværdien minus 200 000 Kr., og det samlede Jordlovsudvalg, med Undtagelse af mig, har indstillet til Landbrugsministeriet, at Godset købes til denne Pris.

Af mange forskellige Grunde er jeg imod, at dette sker. Jordlovsudvalget skal efter min Mening foretage Lejlighedskøb af Jord rundt om i Landet og ikke paa et enkelt Sted indenfor et enkelt Amt. Jordlovsudvalget skal drage Omsorg for, at Jordfondens Midler ikke tabes ved kombinerede Handler, og det er saa godt som givet, at dette vil ske, dersom man køber et Gods. Sporene fra Boller skræmmer.

Jeg er en absolut Modstander af, at Landets Skove overgaar til Staten, da Statsdrift som bekendt er dyr, meget dyrere end Privatdrift, og jeg er en Modstander af dette specielle Skovkøb, fordi den forlangte Pris, Ejendomsskyldværdien minus 200 000 Kr., er meget for høj. Det er jo trist for Staten at skulle indrømme det, og den gør det selvfølgelig nødig, men her bliver den nødt til det: Her er en Statsinstitution, som erklærer, at den fastsatte Ejendomsskyldværdi er betydelig højere end den reelle Værdi; man vil ikke købe denne Ejendom og give Ejendomsskyldværdien for den, man vil derimod nok købe den, naar de vil slaa af paa denne Pris; man gør et Bud, som ligger 200 000 Kr. under Ejendomsskyldværdien.

Nu synes jeg i og for sig, det er ganske urimeligt at gøre dette; thi i Virkeligheden maatte jo Statens Jordlovsudvalg enten byde